

Posudek školitele

na bakalářskou práci Drahomíry Lujcové

**Die Kultur als Nährboden für das neonazistische Gedankengut**

Praha: FF UK, 2014, 44 s.

Předložená bakalářská práce se věnuje obecně poválečné německé neonacistické scéně, především k jejímu rozkvětu v posledních dvou desetiletích, přičemž si klade za cíl představit její vliv na kulturní dění, nutno podotknout ovšem, že specializovaně na hudební scénu – ostatní umělecká odvětví zmiňována nejsou, což je trochu v rozporu s obecnějším zadáním práce. Autorka omezení vysvětluje tvrzením, že „hudební scéna (především – MT....) slouží jako nástroj k rozšíření těchto (neonacistických-MT) myšlenek mezi mladými lidmi“ (s. 4). To je jistě pravda. Z hudebních žánrů se věnuje především tzv. rechtsrocku. Celá práce je uvedena rozsáhlým pojednáním o německé pravicové politické scéně, především o roli a významu NPD, jedné z mála pravicově radikálních pseudofašistických stran, která se v (západo)německém politickém životě funguje od raných padesátých let 20. století. Tímto exkursem práce silně přesahuje do oblasti politologie. Kulturně zajímavá je samozřejmě především kapitola o novodobém satirickém hnutí proti pravicovému extremismu (s. 19-20), která je ovšem příliš krátká a popisná na to, aby se stala (vítaným) východiskem pro nabízející se srovnání s tradiční vynikající německou kabaretní satirou, jak ji známe nejen z dob Výmarské republiky v ostrých vystoupeních vynikajících německých umělců proti nastupujícímu fašismu, ale i z její tradice v obou poválečných německých státech, např. v podobě známého lipského politického kabaretu „Pfeffermühle“ v bývalé NDR, abych jmenoval alespoň jeden příklad. Práce vedle historie extrémního pravicového hnutí, jež má přes odlišnou historickou zkušenost svůj moderní základ v anglosaském světě (Velká Británie, USA), dokumentuje na základě několika titulů německé sekundární literatury a rozhodnutí Spolkového ústavního soudu i opatření spolkových institucí – včetně podnětů spolkové vlády i vlád zemských - proti volnému šíření těchto myšlenek a rozbořením současných médií (rozvoj internetu od 1990 let) dokládá jistou „marnost“ takových postupů.

Tato bakalářská práce se zabývá fenoménem určitých oblastí současné německé hudby ve vztahu k šíření určitých politických idejí. Velmi podnětné by bylo nastínit vztah tří skupin, které práce představuje (Böhse Onkelz, Störkraft, Spreegeschwader), např. ke skupině Rammstein, která je jistě zajímavým příkladem pro současný německý hudební umělecký export a z pravicového radikalismu občas bývá rovněž obviňována. I kulturní tradice pravicově extrémistických hudebních textů, nastíněná na str. 24, je velmi inspirativní, přesto není dostatečně osvětlena – „nationalistische

Gedichte mit volkstümlichen Melodien oder Marschrhythmen“; Wagnersche „Wiedergeburt des deutschen Volkes und des deutschen Geistes“, vyžadují alespoň letmé vysvětlení a v některých případech, např. když je citována sloka „schwarz-rot-gold, wir stehen zu dir“ z písně Deutschland skupiny Böhse Onkelz (s. 28), hlubší historický exkurs, pokud ještě následuje tvrzení, že touto písní opouští skupina nostalgii po Třetí říši. Přesto je práce přehledná a inspirativní, nastoluje spoustu otázek, které by podle mého názoru měly v diskusi padnout.

- a) Otázka vzniku a působení představených skupin (bývalá NSR, bývalá NDR). V čem jsou specifika, „proč i na Východě s proklamovaných a indoktrinovaných antifašismem takové skupiny vznikaly?
- b) Pokud se hovoří o literární úrovni písňových textů, do jaké míry je relevantní tradice německé literatury, pokud vůbec je nějaká (Rammstein např. navazuje namátkou na Brechta či Fontana)?
- c) Jsou nějaké hlavní postmoderní znaky u těchto hudebních skupin?

Bakalářská práce je napsána velmi slušnou němčinou jen s několika chybami, vzniklými možná při nepozorném přepisu; vyznačil jsem je ve svém exempláři.

Není sporu o tom, že předložená bakalářská práce je poctivým pokusem, jak představit jeden současný kulturní fenomén, a že se tento pokus podařil. V diskusi očekávám reakci na položené otázky a práci navrhuji ohodnotit – podle průběhu diskuse – buď jako **výbornou**, nebo **velmi dobrou**.

25.05.2014

Prof. PhDr. Milan Tvrdík, CSc.